

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/100/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314206112
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4314206112.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: HN Real s.r.o., so sídlom Bratislava, Tvarožkova 5, IČO: 46 819 941, zastúpený Advokátskou kanceláriou Čarnogurský ULC s.r.o., so sídlom Bratislava, Tvarožkova 5, IČO: 35 975 016, proti žalovaným: 1. Z.. G. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. X, U., 2. Z.. H. T., nar. XX. XX. XXXX, H. X, U., žalovaná v 1. rade zastúpená žalovaným v 2. rade, o zaplatenie 37 000 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaných v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 22. 01. 2020, č. k. 6C/108/2014-448, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. a III. potvrdzuje.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh na spojenie konania s konaním vedeným na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13C/33/2018 zamietol. Žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal zaplatiť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 37 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne z uvedenej sumy od 09. 03. 2014 do zaplatenia a sumu 60 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy od 06. 04. 2017 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 37 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne z dôvodu vydania bezdôvodného obohatenia získaného žalovanými užívaním bytu č. XX na ulici A. XX v U., ktorý je vo vlastníctve žalobcu, keďže tento užívali bez nájomnej zmluvy, resp. iného právneho titulu. Uznesením zo dňa 05. 09. 2019, č. k. 6C/108/2014-401 rozhodol spojením konaní pod sp. zn. 6C/108/2014 a 8C/10/2017, pretože zistil, že žalobca podal dňa 02. 02. 2017 žalobu o zaplatenie sumy 60 000 eur s príslušenstvom za obdobie od januára 2015 až januára 2017 na rovnakom skutkovom a právnom základe. Ďalej konštatoval, že Okresný súd Bratislava V viedol konanie medzi totožnými stranami ako v prejednávanej veci o vypratanie bytu, ktorý byt je predmetom aj tohto konania a dňa 17. 03. 2016 rozhodol rozsudkom pod č. k. 50C/11/2013-330, ktorým uložil žalovaným vypratať byt č. XX na X. poschodí bytového domu so súp. č. XXXX na A. ulici, vchod č. XX. Uvedený byt je vo výlučnom vlastníctve žalobcu v podiele 1/1, ako aj prislúchajúceho spoluvlastníckeho podielu k bytu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v podiele XXXXX/XXXXXX a spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti X/XX k nebytovému priestoru č. X - XX, nachádzajúceho sa v suteréne uvedeného bytového domu spolu s prislúchajúcim spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 02. 07. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Co/284/2016-453 zo dňa 09. 05. 2018. V predmetnom rozsudku Okresný súd Bratislava V vyslovil, že vykonaným dokazovaním

nebolo preukázané, že na strane žalobcu došlo k takému prejavu vôle, ktorý by smeroval k uzatvoreniu nájomnej zmluvy k predmetnému bytu so žalovanými. Nebolo preukázané ani to, že medzi GENE Group s.r.o. a žalovanými došlo k dohode o výške nájomného, ktorá dohoda je okrem označenia predmetu nájmu a rozsahu užívania a dohody o výške úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu, podstatnou náležitosťou zmluvy o nájme bytu. Tiež konštatoval, že žalovaný v prípade užívania bytu na A. I. v U. by získali na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie v zmysle § 450 a nasl. OZ. Žalovaní neuniesli dôkazné bremeno a nepreukázali tvrdené skutočnosti o vzniku nájomného vzťahu konkludentným spôsobom. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodni ust. § 686 ods. 1 OZ, § 451 ods. 1, 2 OZ, § 671 ods. 1 OZ a § 517 ods. 2 OZ. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca je vlastníkom bytu č. XX na X. poschodí. bytového domu, súp. č. XXXX na A. ulici, T., ako aj spoluvlastníckeho podielu prislúchajúcemu k bytu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu k nebytovému priestoru č. X - XX, nachádzajúcim sa v suteréne uvedeného bytového domu s prislúchajúcim spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu. Uvedené nehnuteľnosti bez právneho dôvodu užívali žalovaní, čo bolo právoplatne judikované Okresným súdom Bratislava V v rozsudku zo dňa 17. 03. 2016, č. k. 50C/11/2013-330. Súd preto v tomto smere v prejednávanej veci žiadne ďalšie dokazovanie ako napríklad výsluch svedkov navrhovaných žalovanými nevykonával. Byt užívali žalovaní od marca 2005, pričom dňa 18. 07. 2018 sa stal vykonateľný rozsudok Okresného súdu Bratislava V o vypratání. Rovnako bolo preukázané, že za užívanie bytu žalovaní neuhrádzali žiadnu primeranú protihodnotu, a byt užívali bezodplatne, čím sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohacovali a sú povinní bezdôvodné obohatenie vydať. Bezdôvodné obohatenie spočíva v tom, že nedošlo k zmenšeniu majetku obohateného, hoci by inak v prípade riadneho uzavretia a plnenie nájomnej zmluvy k zmenšeniu dôjsť malo. K tvrdeniu žalovaných o ich postavení v spore ako spotrebiteľov súd len uviedol, že nie je zrejmé, ako žalovaní k takémuto názoru dospeli, keď so žalobcom neuzavreli žiadnu zmluvu a už vôbec nie spotrebiteľskú, teda žiadny spotrebiteľský záväzkový vzťah medzi nimi nevznikol. Čo sa týka výšky nájmu, vychádzal z odborného vyjadrenia zo dňa 18. 01. 2017, ktorým sa súd stotožnil. Žalovaní žiadny dôkaz, ktorý by odôvodňoval použitej výšky nájmu nepredložili, ani nenavrhli. Kvalifikovaným a právne relevantným spôsobom nepreukázali inú obvyklú výšku, nepredložili žiadne odborné vyjadrenie, ani znalecký posudok. Predložená inzercia, ktorá sa týka bytov s oveľa menšou rozlohou v iných častiach U., desiatky rokov starých bytových domov, ktoré nedosahujú nadštandard predmetného bytu za takýto považovaná byť nemôže. Žalobca písomne požiadal žalovaných na úhrady sumy 37 000 eur výzvou zo dňa 05. 03. 2014, ktorá bola doručená dňa 08. 03. 2014, pričom odo dňa nasledujúceho má žalobca právo na zákonné úroky z omeškania. Pokiaľ ide o sumu 60 000 eur za výzvu na plnenie sa považuje deň doručenia žaloby žalovanému, keďže žalovaní neboli žalobcom o vydanie bezdôvodného obohatenia požiadaní písomne. Odo dňa doručenia žaloby žalovaným tak má žalobca právo na zákonné úroky z omeškania. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Súd zároveň zamietol návrh žalobcu na spojenie konania pod sp. zn. 6C/108/2014 s konaním 13C/33/2018, pretože súd ukončil dokazovanie v prejednávanej veci a návrh na spojenie veci z dôvodu nehospodárnosti zamietol.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli v zákonnej lehote odvolaním žalovaní v 1. a 2. rade a žiadali, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania uviedli, že odvolanie podávajú v zmysle ust. § 365 ods. 1 v spojení s ust. § 389 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP. Namietali, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku podľa ust. § 182 CSP, ktoré vyvodili z toho, že dňa 22. 01. 2012 bolo uskutočnené pojednávanie, na ktorom neboli prítomní žalovaní a to z dôvodu práceneschopnosti žalovaného v 2. rade. Žalovaný v 2. rade zaslali mailom konajúcemu súdu ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, no napriek tomu súd neodročil pojednávanie. Žalovaná v 1. rade z obavy, že sa nebude aktívne brániť na predmetnom pojednávaní, ani nepredpokladala, že súd prvej inštancie bude rozhodovať v neprítomnosti jej splnomocneného zástupcu (žalovaného v 2. rade). Porušenie procesných práv videli v tom, že im nebolo oznámené, že sa bude pojednávať v ich neprítomnosti, resp. že nebude pojednávanie zo dňa 22. 01. 2020 odročené napriek tomu, že žalovaný v 2. rade svoje ospravedlnenie zaslal dňa 17. 01. 2020. Nebolo im na pojednávaní umožnené predniesť ďalšie návrhy na dokazovanie, nebolo im oznámené, ktoré skutočnosti súd považuje za sporné a ktoré za nesporné, nebola im daná možnosť vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, neboli poučení o skončení dokazovania, alebo akýmkoľvek spôsobom informovaní o vyhlásení dokazovania za skončené. Tiež nie je zrejmé, či na pojednávaní dňa 22. 01. 2020 žalobca nepredložil nové dôkazy, ku ktorým by mali právo sa vyjadriť. Nebola im zaslaná zápisnica o pojednávaní, tiež im odňal možnosť vyjadriť sa k návrhu na spojenie konania a priklonil sa k výpočtu bežného nájomného určeného žalobcom a tým odňal žalovaným právo navrhnuť vykonanie znaleckého dokazovania. Sú toho názoru, že svojim procesným

postupom porušil právo na spravodlivý proces, keď im neposkytol primeraný časový priestor na uplatnenie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany a dňa 22. 01. 2020 vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti. Tiež namietajú, že súd pochybil, keď v predmetnom spore neaplikoval ust. § 299 ods. 1 CSP napriek tomu, že poskytol poučenie podľa ust. § 296 CSP. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci uviedli, že súd nevykonával navrhované dôkazy. Poukázali na to, že prevod vlastníctva k bytu zo spoločnosti GENE Group s.r.o. na žalobcu bol účelový. Úmysel spoločnosti GENE Group s.r.o. ponechať byť do užívania žalovaných bol daný od počiatku. Samotné plynutie času, resp. uplynutie osem rokov nerušeného užívania nehnuteľnosti svedčí o tom, že medzi žalovanými a spoločnosť GENE Group s.r.o. existoval záväzkový vzťah, ktorý im predmetné užívanie nehnuteľnosti dovoľoval. Pri posudzovaní výšky údajného bezdôvodného obohatenia vo forme primeraného nájomného je potrebné vychádzať zo stavu bytu v polohe holobyt, pretože príslušenstvo bytu nie je vo vlastníctve žalobcu. V súvislosti s tým, že súd poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn.50C/11/2013 uviedli, že od vydania tohto rozsudku vyšli na zreteľ nové skutočnosti, ktoré neboli predmetom konania a mali byť predmetom konania nielen v tomto konaní, ale aj v konaní pod sp. zn. 13C/33/2018. V tejto súvislosti poukázali na list advokáta H.. Z. X., ktorý zastupoval spoločnosť GENE Group s.r.o. pri mimosúdnych rokovaniach so spoločnosťou MINOKA s.r.o. zo dňa 07. 02. 2006. Na základe toho je jednoznačne preukázaný úmysel a súhlas spoločnosti GENE Group s.r.o. s užívaním nehnuteľnosti zo strany žalovaných. Z listu vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. R. je zrejme, že vo vzťahu k bytu bol začatý výkon záložného práva a aukčná spoločnosť s.r.o. vykonala dražbu bytu v súvislosti so zákonným záložným právom ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov, nakoľko žalobca neplatil náklady spojené s jeho užívaním a vlastníctvom správcovi bytového domu. Realitná kancelária DIMARKO REAL s.r.o., ktorá vydražila nehnuteľnosti ponúkla žalovanému v 2. rade predmetný byt do prenájmu za sumu 800 eur mesačne vrátane garážového státia. Z toho vyplýva, že nový vlastník nehnuteľnosti považuje túto sumu za adekvátnu danej lokalite a zohľadňuje aj vybavenie obytného domu, pričom v cene nie sú poplatky za elektrinu, plyn a káblovú televíziu. Preto majú za to, že žalobcom stanovená výška bezdôvodného obohatenia v sume 2500 eur mesačne predstavuje úzeru, ktorú súd prvej inštancie svojim rozsudkom legalizoval. Nehovoriac o tom, že z titulu podlžnosti žalobcu bol žalovaným odopretý prístup do sauny, vyhrievaného bazéna, ihriska, práčovne a ďalších zariadení, ktoré sú obyvateľom bytového domu na A. ulici č. XX k dispozícii v rámci spoločných priestorov. Preto namietajú, že súd pochybil v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, keď v dôsledku nesprávneho právného posúdenia veci nevykonával navrhované dôkazy a dospel k arbitrárnym záverom o obvyklej výške nájomného. Keby súd spojil toto konanie aj s konaním so sp. zn. 13C/33/2018, tak pri rozhodovaní vo veci samej by sa musel vysporiadať s uvedenými skutkovými tvrdeniami a dôkazmi, keďže tieto boli žalovanými predložené v konaní so sp. zn. 13C/33/2018 ešte počas roka 2019. Tiež nie je zrejme, v čom spočíva nehospodárnosť spojenia vecí, keďže všetky tri konania sú na totožnom skutkovom základe a z toho istého právneho titulu. Tým, že súd nespojil tieto konania, defacto môžu popri sebe existovať dve rozhodnutia toho istého súdu s rozdielnymi právnymi závermi k totožnému skutkovému stavu. Čo sa týka trov konania, poukázali na ich neúčelnosť a nehospodárnosť. Sú toho názoru, že je absolútne neúčelné, aby žalobca, ktorého štatutárny orgán - konateľ je advokátom sa dal zastúpiť vlastnou advokátskou kanceláriou a žiadal priznať trovy právneho zastúpenia za zastupovanie, preto namietajú účelnosť právneho zastúpenia žalobcu a tým aj vznik povinnosti uhradiť trovy právneho zastúpenia žalobcu. Účelom právneho zastúpenia žalobcu nebolo poskytovanie právnej pomoci zo strany advokátskej kancelárie A. I. s.r.o. alebo advokátskej kancelárie NITSCHNEIDER & PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., ale parazitovanie a vytvorenie pohľadávky za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie je zneužitím práva na zastúpenie advokátom, resp. dokonca procesnou šikanou, a preto takýto nárok nemožno žalobcovi priznať, hoci by bol vo veci samej úspešný.

3. K odvolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovaných odmietol pre nesplnenie zákonných náležitostí z dôvodu procesného nevymedzenia odvolacích dôvodov, prípadne ak odvolanie žalovaných neodmietne navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. Vo svojom vyjadrení uviedol, že odvolanie nespĺňa zákonné náležitosti, pretože ust. § 389 ods. 1 stanovuje iba procesné podmienky pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci zrušenia napádaného rozhodnutia, nejde však o vymedzenie odvolacích dôvodov. Odhliadnuc od toho uviedol, že žalovaní namietajú, že rozsudok bol vydaný na pojednávaní, na ktorom neboli prítomní. To, či súd bude alebo nebude konať v neprítomnosti strán sporu je na uvážení súdu s prihliadnutím na okolností. V konaní 6C/108/2014 sa už v minulosti uskutočnilo pojednávanie vo veci samej, na ktorom bol vypočutý aj žalovaný v 2. rade, ktorý vypovedal ako strana sporu aj v mene žalovanej v 1. rade a mal dostatok priestoru a možnosti právne argumentovať

a predložiť prostriedky procesnej obrany a procesného útoku a to aj počas celého konania v písomnej podobe. Súčasťou ospravedlnenia v čase jeho podania nebolo žiadne vyjadrenie ošetrojúceho lekára, ktoré by konštatovalo nemožnosť prítomnosti žalovaného v 2. rade na pojednávaní. V neposlednom rade v čase konania pojednávania dňa 22. 01. 2020 existoval právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu Bratislava V, ktorý určil povinnosť žalovaným byť vypratať. V samotnom rozsudku bola konštatovaná existencia bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných na úkor žalobcu. Žalovaní mohli počas celého konania vo veci samej ako aj pred pojednávaním dňa 22. 01. 2020 predložiť akékoľvek ďalšie návrhy na dokazovanie, medzi ktoré žalovaní, ako uvádzajú aj v odvolaní, zaraďujú istý znalecký posudok na určenie obvyklej výšky nájmu. To sa však nestalo a žalovaní počas celého konania nepredložili žiaden relevantný dôkaz, ktorý by odôvodňoval inú, než obvyklú výšku nájmu v sume 2500 eur mesačne, ktorú žalobca podložil odborným vyjadrením. Žalovaný od počiatku konania mali vedomosť, ktoré skutočnosti sú a nie sú sporné, čo vyplýva z ich písomných vyjadrení, ako aj vyjadrení súdu na úplne prvom pojednávaní vo veci samej, na ktorom bol žalobca v 2. rade prítomný. Žalovaní boli na pojednávanie dňa 22. 01. 2020 riadne a včas predvolaní s poučením o možnosti rozhodnúť aj v ich neprítomnosti a preto sami svojím konaním si spôsobili, že neboli informovaní o skončení dokazovania. Žalobca žiadne nové dôkazy nepredložil, čo vzhľadom na nesporný skutkový a právny stav ani nemal v úmysle a ani žiadne nové dôkazy neexistovali. Preto je zrejmé, že žalovaní sa na pojednávaní dňa 22. 01. 2020 ani nemohli mať možnosť vyjadriť sa k novým dôkazom, pretože žiadne neboli predložené. Súd nie je povinný stranám sporu zasielať zápisnice, je právom strany sporu pred pojednávaním požiadať o jej kópiu. Keď súd zamietol návrh na spojenie vecí, žalovaným nemohla žiadna procesná ani hmotnoprávna ujma vzniknúť. Žalobca na preukázanie skutočnosti, že suma 2500 eur predstavuje výšku mesačného nájmu obvykle v mieste a čase požadovanú za štvorizbový byt o rozlohe XXXXXX m² predložil odborným vyjadrením zo dňa 18. 01. 2017. Žalovaní mohli počas celého konania vo veci samej ako aj pred pojednávaním dňa 22. 01. 2020 predložiť akékoľvek ďalšie návrhy na dokazovanie na určenie obvyklej výšky nájmu. To sa však nestalo a žalovaní počas celého konania nepredložili žiadny relevantný dôkaz, ktorý by odôvodňoval inú, než obvyklú výšku nájmu v sume 2500 eur. Bolo zodpovednosťou žalovaných, aby počas rokov 2014 až 2020, kedykoľvek z vlastnej iniciatívy predložili návrh na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom. Súd prvej inštancie preto žiadnym procesným postupom neporušil právo žalovaných na spravodlivý súdny proces. Tiež neobstojí argumentácia žalovaných, že na nich mali byť aplikované určité procesné ustanovenia o ochrane slabšej strany. V prípade žalobcu je zrejmé, že v žiadnom prípade nevystupuje vo vzťahu ako dodávateľ a žalovaných v žiadnom prípade nemožno považovať za spotrebiteľov, pretože medzi žalobcom a žalovanými žiadny právny vzťah žiadnou zmluvou uzatvorenou v zmysle akéhokoľvek zákona nevznikol, preto ani žalovaní ako strany sporu neboli slabšou stranou. Situáciu, ak žalovaní kvalifikovane a dôvodne neospravedlnili svoju účasť na pojednávaní dňa 22. 01. 2020, ani nepredložili lekárske potvrdenie, že ich účasť na pojednávaní je nemožná alebo sťažaná, nemožno ponímať na ťarchu súdu ako marenie aktívnej účasti žalovaných v konaní. Čo sa týka údajného nesprávneho právneho posúdenia veci, poukázali na rozsudok Okresného súdu Bratislava V, ktorý konštatoval existenciu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných na úkor žalobcu. V závere uviedli, že v argumentácii žalovaných absentuje akýkoľvek právny základ a dôvod aj na postup podľa § 257 CSP.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Skôr ako odvolací súd pristúpil k vecnému prejednaniu sporu sa zaoberal námietkou žalobcu, ktorý vo svojom vyjadrení k odvolaniu namietal a žiadal, aby odvolací súd odvolanie žalovaných v zmysle § 386 písm. d/ CSP odmietol, pretože toto nemá náležitosti podľa § 363 CSP. Ako už bolo vyššie konštatované, že žalovaní podali odvolanie nachádzajúce sa na č. I. 460 spisu, v ktorom uvádzajú, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie podávajú a ako žiadajú, aby odvolací súd rozhodol, pričom ako jeden z odvolacích dôvodov oznámili, že dňa 22. 01. 2020 sa pojednávanie nemalo uskutočniť, pretože z uvedeného pojednávania sa ospravedlnili. Zároveň poukázali na ust. § 389 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP.

6. Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Odvolačný súd po preskúmaní odvolacích dôvodov dospel k záveru, že odvolanie spĺňa náležitosti ust. § 363 CSP aj keď presne necituje odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 CSP, keď z obsahu podaného odvolania je zrejmé, že súd namieta nesprávny procesný postup, ktorým znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP) a tiež že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Preto odvolací súd dospel k záveru, že z uvedeného odvolania je zrejmé, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Z uvedených dôvodov preto odvolací súd pristúpil k vecnému prejednaniu sporu.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom degenatio justitiae. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednania veci, to ako súd viedol spor, znemožňujúca strane sporu realizáciu procesných oprávnení a mariac sa možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj napr. 1Cdo/217/2018, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nie je možno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky spojené s právnym poriadkom. Správa na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami a argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z toho dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúce je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutia podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07). V danom prípade sa v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie rozhodol spor na pojednávaní dňa 22. 01. 2020 v neprítomnosti žalovaných napriek tomu, že sa z pojednávania ospravedlnili a to dňa 17. 01. 2020, pričom zároveň predložil žalovaný v 2. rade aj potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti.

10. Podľa § 183 ods. 1 CSP prvá veta, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôžu dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastupovať. V zmysle ust. § 183 ods. 1 CSP je zrejmé, že pojednávanie sa môže odročiť aj na návrh strany sporu alebo jeho zástupcu. Aj v tomto prípade platí, že odročenie pojednávania prichádza do úvahy len z dôležitého dôvodu, t. j. ak sa strana sporu alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôžu dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo požadovať, aby sa na pojednávaní nechali zastupovať. Odvolací súd nepristúpil k skúmaniu, či v danom prípade bol naplnený dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, pretože tak, ako je z písomného ospravedlnenia žalovaného v 2. rade, nachádzajúce sa na č. I. 437 spisu zrejmé, že tento sa len z pojednávania ospravedlnil, avšak nežiadal o odročenie pojednávania. Súd prvej inštancie za stavu okamžitej aplikability novej úpravy procesného práva nadobudnutej účinnosť v priebehu sporu (porovnaj tiež ust. § 470 ods. 1 CSP), podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti podľa novej úpravy (§ 183 ods. 4 CSP) vychádzal z toho, že ide o jednu z procesných povinností strany z jej predchádzajúcou povinnosťou súdu (v

rozhodnom čase nezastúpenej advokátom alebo inou osobou podľa § 160 ods. 3 CSP) o takejto povinnosti poučiť, ak má prísť k vyvodu nálezitých procesných dôsledkov aj z prípadnej procesnej pasivity strany. V tomto smere treba podotknúť, že žalovaní v zmysle ust. § 183 CSP boli poučení v tom smere, že strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania. Takéto poučenie prevzali žalovaní ešte dňa 16. 09. 2016 (žalovaný v 2. rade) a 12. 10. 2016 (žalovaná v 1. rade) zároveň s predvolaním na pojednávanie na deň 03. 11. 2016. Z obsahu spisu teda vyplýva, že súd si poučovaciu povinnosť splnil a preto bolo povinnosťou strany sporu, pri prípadnej žiadosti o odročenie pojednávania uviesť svoj telefonický kontakt, prípadne mailovú adresu, na ktorú bude o spôsobe vybavenia veci súdom prvej inštancie upovedomený. Keďže si žalovaní túto povinnosť nespĺnili, nemohol súd prvej inštancie im ani oznámiť, že pojednávanie sa uskutoční v ich neprítomnosti. Avšak ako bolo konštatované, žalovaní nepožiadali o odročenie pojednávania, preto odvolací súd dospel k záveru, že súdu prvej inštancie nič nebránilo, aby mohol pojednávanie uskutočniť v ich neprítomnosti a na tom istom pojednávaní aj vo veci meritórne rozhodnúť. Opakovane boli žalovaní opätovne poučení v zmysle ust. § 183 CSP, súčasne s predvolaním na pojednávanie dňa 22. 01. 2020, kedy žalovaná v 1. rade prevzala termín pojednávania spolu s poučením dňa 25. 10. 2019, za žalovaného v 2. rade sa zásielka súdu prvej inštancie vrátila ako nevyzdvihnutá v odbernej lehote 11. 11. 2019, pričom uvedeným dňom sa zásielka považovala za doručenú (§ 111 ods. 3 CSP, § 112 CSP). Naviac žalovaný v 2. rade dňa 02. 01. 2020 oznámil súdu prvej inštancie, že pojednávania dňa 22. 01. 2020 sa zúčastní a až následne dňa 17. 01. 2020 zaslal súdu ospravedlnenie z pojednávania vytyčeného na 22. 01. 2020 a ako bolo vyššie konštatované, v tomto ospravedlnení nepožiadal o odročenie pojednávania. Odvolací súd dodáva, že neobstojí tiež argumentácia žalovaných na strane 4 odvolania, že na nich mali byť aplikované určité procesné ustanovenia o ochrane slabšej strany. Žalovaní vo vzťahu so žalobcom neboli nikdy spotrebiteľmi, nikdy nevznikol medzi nimi žiaden vzťah na základe žiadnej zmluvy a preto nemožno ich považovať za spotrebiteľov, preto ani žalovaní v danom prípade neboli stranou sporu, ktorí by vyžadovali ochranu v zmysle ust. § 296 CSP.

11. Žalovaní vo svojom odvolaní tiež namietajú, že im bolo porušené právo na aktívnu ochranu, pretože im nebolo umožnené na pojednávaní dňa 22. 01. 2020 predniesť ďalšie návrhy na dokazovanie.

12. Podľa § 160 CSP súd poskytuje stranám poučenie o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanoveným týmto zákonom. Pod pojmami procesný útok a procesná obrana (§ 169 CSP) zákonodarca zdôraznil kontradiktórnosť procesného postavenia strán v sporovom konaní. Ust. § 149 - § 154 CSP malo dôjsť k prehĺbeniu sporového konania a s cieľom prispieť k zefektívnemu, zrýchleniu a zhospodárneniu sporového konania. Porušenie povinnosti tvrdenia zakotvanej v ust. § 150 CSP pre obidve strany sporu sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu, ktorá má za následok procesnú sankciu vo forme nespornosti nepopretých skutkových tvrdení protistrany (§ 151 ods. 1 CSP), alebo neúčinnosti ne kvalifikovaného popretia skutkov jeho tvrdenia protistrany (§ 151 ods. 2 CSP). V zásade teda platí, že dokazovanie v sporovom konaní slúži na zistenie toho, čo strany tvrdili, pričom súd má možnosť materiálnej korekcie a teda môže strany vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP). Tento materiálny korektív však nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán a ich povinnosť tvrdiť. Jeho účelom je len v rozumnej miere zmierniť prísne formálne dôsledky nesplnenia povinnosti tvrdiť.

13. Odvolací súd dospel k záveru, že nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorým by znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Všetky porušenia procesných práv, ktoré v odvolaní vytykajú súvisia s tým, že žalovaní sa na pojednávaní dňa 22. 01. 2020 nezúčastnili, avšak ako bolo konštatované, súd prvej inštancie mohol pojednávanie vykonať a rozhodnúť aj bez ich prítomnosti. Preto nemožno konštatovať, že by im bolo upreté predniesť návrhy na dokazovanie, vyjadriť sa k dokazovaniu, ku skutkovej a právnej stránke veci, nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie im zaslať kópiu zápisnice, preto o túto nepožiadali a z obsahu spisu je zrejmé, ako aj zo samotného pojednávania dňa 22. 01. 2020, že žalobca nepredložil žiadne nové dôkazy, ku ktorým by sa žalovaní mali možnosť vyjadriť.

14. Čo sa týka žalovanými namietaná výška nájmu, odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia v bode 18 rozsudku, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje. Žalovaní nenavrhlí v priebehu konania vykonať dokazovanie na preukázanie inej výšky nájmu (bez dôvodného obohatenia). Až v odvolacom konaní poukazovali na tú skutočnosť, že nový vydražiteľ byt ponúkol do nájmu za sumu 800 eur mesačne, na ktorú námietku už v tomto štádiu konania odvolací súd nemohol

prihliadať v zmysle ust. § 366 písm. d/ CSP. Nič nebránilo žalovaným, aby takýto dôkaz navrhli vykonať pred súdom prvej inštancie a preto na túto ich procesnú obranu neprihliadol.

15. Taktiež nemohol prihliadať na námietku žalovaných, že žalobca, ktorého štatutárny orgán - konateľ je advokátom a preto sa nemohol dať zastúpiť advokátskou kanceláriou. Každá strana sporu, či fyzická alebo právnická osoba, má právo na právne zastúpenie bez ohľadu na to, či jej štatutárny orgán je advokát alebo nie. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).